

Broj/Broj: 03/1,03/11-05-117/09

Sarajevo/Capajevu, 25. 3. 2009.

Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH

**PREDMET: INFORMACIJA O STUDIJSKOM POSJETU GLAVNOM STOŽERU
NATO-A U BRUXELLESU I ZAPOVJEDNIŠTVU SHAPE-A U MONSU,
12. i 13. 3. 2009.**

Veza, akt broj: 03/1,03/11-05-117/09

Zapovjedništvo Stožera NATO-a organiziralo je studijski posjet za državne službenike iz institucija vlasti BiH Glavnem stožeru NATO-a u Bruxellesu i Vrhovnom zapovjedništvu Savezničkih snaga u Europi – SHAPE u Monsu, u razdoblju od 12. do 13. ožujka 2009. godine.

Izaslanstvo Bosne i Hercegovine na ovom studijskom putovanju činili su:

- Mirsad Čaluk, tajnik NATO koordinacijskog tima, Vijeće ministara BiH,
- Uma Sinanović, voditeljica Ureda za odnose s javnošću, Ministarstvo obrane BiH,
- Ankica Tomić, voditeljica Sektora za međunarodnu koordinaciju, Ministarstvo sigurnosti BiH,
- Ešref Lekić, viši stručni suradnik u Odjelu za imigracije, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH,
- Željko Gaković, viši stručni suradnik u Odjelu za proizvodnju i remont naoružanja, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
- Vesna Tomić, druga tajnica Odjela za NATO i PfP, Ministarstvo vanjskih poslova BiH,
- Belma Sarić, druga tajnica Odjela za NATO i PfP, Ministarstvo vanjskih poslova BiH,
- Mirza Katana, stručni suradnik u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, i
- Jovica Katić, stručni suradnik u Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH, Parlamentarna skupština BiH.

12. 3. 2009.

Dana 12. 3. 2009. državni službenici iz BiH posjetili su Zapovjedništvo Stožera NATO-a u Bruxellesu. Tijekom dana moderatori su obradili sljedeće teme:

- „Sadašnja politička slika NATO-a“, moderator: gđa Katrin Hett, voditeljica Odjela za odnose s javnošću za Bosnu i Hercegovinu;
- „Informiranje i rasprava o odnosima između NATO-a i Rusije“, glavni moderator: gđa Rados Stefanova, Odjel za sigurnosne poslove – Zapovjedništvo Stožera NATO-a, Sekcija za odnose s Rusijom i Ukrajinom;
- „Informiranje i rasprava o operacijama NATO-a“, moderator: pukovnica Erik Sandahl, Odjel za operacije NATO-a;
- „Informiranje i rasprava o pristupanju Bosne i Hercegovine“, moderator: dr. Jaroslaw Skonieczka, voditeljica Ravnateljstva za euro-atlanske integracije i partnerstvo, Odjel za sigurnosnu politiku NATO-a;

- Panel rasprava o temi: „Odnosi između NATO-a i BiH i država članica“, moderator: gđa Katrin Hett, a sudjelovali su i Frode Overland Andersen iz Norveške, Stefan Kruschke iz Njemačke i Catalin Ionita iz Rumunjske;
- „Informiranje i rasprava o reformi obrane“, moderator: Rok Kosirnik, Odjel za politiku planiranja obrane NATO-a.

Na navedenim sastancima i prezentacijama razmijenjene su informacije o napretku BiH glede euro-atlanskih integracija, kao i o slijedećim koracima koje naša zemlja treba učiniti na putu k punopravnom članstvu u NATO-u. Također je razgovarano o vojnim operacijama i misijama NATO-a u svijetu, s naročitim naglaskom na misiju u Afganistanu, u kojoj sudjeluje i Bosna i Hercegovina s 10 časnika iz Oružanih snaga na sjeveru i jugu zemlje, u okviru njemačkog i danskog bataljuna. Veliki je značaj dan misijama NATO-a na Kosovu i BiH. Prezentirajući kapacitete NATO-a, posebna pozornost posvećena je proturaketnim štitovima u Europi, koji su putem satelitskih sredstava za presretanje raketnih napada postavljeni u Češkoj i Poljskoj. Veliki značaj dan je i odnosu država članica Saveza prema terorizmu nakon napada na Svjetski trgovinski centar u SAD-u 11. 9. 2001. U okviru prezentacije i rasprave o pitanjima pristupanja NATO-u razgovarano je o pristupanju Albanije i Hrvatske na sljedećem samitu NATO-a, koji će biti održan u Strasbourg u Francuskoj i Kehlu u Njemačkoj, 3. i 4. travnja ove godine, te problemima s kojima se na putu k punopravnom članstvu u Savezu susreću Crna Gora i Makedonija.

Do kraja dana službenici iz BiH imali su i odvojeni susret s g. Nikolom Radovanovićem, veleposlanikom BiH u NATO-u. Na ovim su sastancima službenici iz BiH upoznati s tijekom sastanka koji su čelnici NATO-a, predvođeni glavnim tajnikom NATO-a Jaap de Hoop Schefferom, imali 11. 3. 2009. s ministrom obrane BiH Selmom Cikotićem i ministrom vanjskih poslova BiH Svenom Alkalajem. Na sastanku je potpisana Sporazum o sudjelovanju i financiranju pripadnika OSBiH u misiji ISAF u Afganistanu. Potpisivanjem ovoga Sporazuma izražena je dobrodošlica BiH u najvažniju misiju NATO-a u svijetu, kao i nada da će naša zemlja uskoro poslati veći broj pripadnika OS te biti još važniji čimbenik u očuvanju međunarodne sigurnosti.

Osim toga, na sastanku je vođena posebna rasprava o pitanjima pristupa Bosne i Hercegovine NATO-u, odnosno realizaciji zadataka naše zemlje iz prvog individualnog partnerskog akcijskog plana (IPAP-a). Veleposlanici država članica čestitali su ministrima iz BiH na napretku postignutom na mnogim poljima, uključujući reformu obrane i doprinos regionalnoj sigurnosti. Ipak, veleposlanik Radovanović naveo je i da su veleposlanici NATO-a izrazili zabrinutost činjenicom da je zaustavljen jedan broj reformi koje BiH treba provesti radi bržeg pristupanja euro-atlanskim integracijama, prije svega uslijed nezadovoljavajuće političke situacije u zemlji.

13. 3. 2009.

Drugoga dana državni službenici iz BiH posjetili su sjedište Vrhovnog zapovjedništva Savezničkih snaga u Europi – SHAPE u Monsu. Tijekom ovoga posjeta prvo su imali sastanak u konferencijskoj dvorani „Eisenhower“ s brigandim generalimam Jesusom Diazom del Rio Espanolom iz Španjolske i Dieterom Dammjacobom iz Njemačke. Oni su informirali o savezničkim operacijama u cijelom svijetu, a naročito su potencirani angažmani NATO snaga u našoj zemlji, Kosovu i u Afganistanu. Stoga se najveći broj pitanja odnosio na ove misije.

Nakon toga službenici iz BiH posjetili su Odjel za vojnu suradnju, gdje su imali sastanak s general-bojnikom Františekom Maleninskym. Održana je prezentacija o radu ovog odjela i predavanje o temi: „NATO inicijative za partnerstvo i suradnju, vojna suradnja i njena uloga“. Službenicima je prezentiran put što ga jedna zemlja prolazi k punopravnom članstvu u NATO-u, a koji je podijeljen u šest faza: od radnog plana za euro-atlanstko partnerstvo (EA PWP-a), preko individualnog partnerskog programa (IPP-a), procesa planiranja i revizije (PARP-a), individualnog partnerskog akcijskog plana (IPAP-a), koncepcije operativne sposobnosti (OCC), sve do akcijskog plana za partnerstvo (MAP-a).

Analizirajući put koji je BiH do sada prošla, navedeno je da je naša zemlja ušla u Partnersvo za mir 2006. godine, a PARP je počela provoditi 2007. Revizije i analize do sada su dva puta rađene. BiH je prošle godine s NATO-om odredila IPAP za razdoblje 2008-2010, a nedavno je obavljena i prva revizija napretka naše zemlje po ovom Planu.

Tijekom sastanka izraženo je naročito zadovoljstvo sudjelovanjem postojbe OSBiH u misiji ISAF u Afganistanu, uz konstataciju da će broj bosanskohercegovačkih časnika koji sudjeluju u ovoj misiji uskoro biti veći. No istaknuto je da se od BiH i dalje očekuje nastavak aktivnog reformiranja obrambenog i sigurnosnog sektora.

Stručni suradnik u
Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH
Jovica Katić